

Instituties in beweging

Van een samenleving van instituties naar een samenleving van dynamische netwerken.

Gedragen instituties zijn vitaal voor een samenleving, is als cement tussen stenen. Instituties zijn sterk in beweging. In een samenleving vindt steeds een proces van institutionalisering en de-institutionalisering plaats.

In het verleden stemde 6 van de 10 kiezers op een confessionele partij vanwege het behoren tot bepaalde instituties zoals kerkgenootschappen. Thans zouden dat nog 2 op de 10 stemmers zijn. Het CDA zou er goed aan doen om in kaart te brengen hoe zij zich positioneert, hoe zij binding kan creëren op basis van haar identiteit t.a.v. bestaande instituten en nieuwe vormen van instituten die ontstaan.

Voorbeelden van oude instituten: vakorganisaties, kerken. Nieuwe (zwakkere instituties): verzameling van stichtingen die zich met ontwikkelingswerk bezighouden, KBO, Greenpeace, activiteiten in het middenveld. Ook instituties die in een crisis verkeren zijn relevant voor het CDA. Zij kunnen zich immers hervinden op een nieuwe wijze en daar kan nieuwe vitaliteit van uitgaan.

Het boekje *Instituties in Beweging* van het Thijm-genootschap geeft voor deze vraagstelling veel inspiratie. De inleider heeft zich in zijn bijdrage sterk door dit boekje laten leiden. Het zijn voor hem 'aantekeningen' bij een relevant thema.

Instituties hoe vaag of sterk ook beïnvloeden immers in hoge mate ons handelen en denken. Wat vitale instituties zo waardevol maakt (citaat van de Donk) is dat zij groter zijn dan het leven. Als politieke partij dien je met elan en consistente je visie op deze instituties te richten, dien je zelf a.h.w. een vitale institutie te zijn.

Tot zover de samenvatting van de inhoud.

Harry brengt zijn verhaal met veel elan, waarbij hij steeds onderbroken wordt door de werkgroepsleden en er ontstaat een levendige discussie. Men kan a.h.w. niet wachten te reageren.

De inleiding verhelderde hoe instituties met vaste banden los-bandig zijn geworden, wat de functie, en soms ook de noodzaak van instituties is, en de- en re-institutionaliseringprocessen. Een samenleving van netwerken en dynamische instituties met zwakke, losse banden werpt de vraag op hoe je als politieke partij voor de burgers zodanig boeiend kunt zijn, dat ze erop gaan stemmen.

De christendemocratie lijdt in het bijzonder onder "de crisis van instituties".

Het belang van een krachtige christendemocratische volkspartij werd onderstreept. Strategisch zou je in kaart kunnen brengen welke de belangrijke nieuwe instituties lijken te worden (nieuwe communities, KBO? Vakbeweging?). Daarop zou de partij zich vervolgens moeten focussen.

Het gedachtegoed van het CDA, de uitgangspunten liggen vaak in lijn met nieuwe verbanden en nieuwe instituties. Om effectief te zijn moet de CDA-visie met lef en inspiratie uitgedragen worden. Het maatschappelijk middenveld moet 'geraakt' worden. Als voorbeelden worden genoemd: de KBO, Greenpeace, de boeren, megastallen, het onderwijs.

Er wordt een bruggetje gelegd naar de voordracht van Jean-Pierre op 14 maart.

De gedachtegang van Harry is een doorwrochte gedachtegang met de rol van instituties als uitgangspunt. Wat betekent dat? Hoe verhoudt zich dat met de gedachtegang van het CDA? Wat brengt dit de mensen? Jean-Pierre: instituties

bestaan net zo lang als mensen ze dragen. Ze worden niet meer gedragen; maar als die samenhang weg is waarom moeten ze dan in stand gehouden worden?

Reacties hierop:

Instituties verdwijnen en er komen andere instituties - maar wel instituties - voor in de plaats. Het CDA moet daar gaan zitten waar re-institutionalisering plaatsvindt. Kiezen voor het CDA is kiezen voor stabiliteit, veiligheid, een lange termijn denken, en consistentie. Het CDA moet voor de oppositie kiezen om onze identiteit te kunnen zuiveren (mits we onze verantwoordelijkheid niet kunnen ontlopen).

Het 11de gebod zou moeten zijn: authenticiteit.

Er wordt gesproken over de theologische deugden geloof – hoop – liefde. Liefde kan betekenen: philia, caritas, eros, en agape. De laatste, agape, is de overstijgende en onbaatzuchtige liefde.

Het begrip re-institutionalisering wordt verder uitgediept. Er worden voorbeelden aangehaald zoals de abdij van Koningshoeven die samenwerking is aangegaan met Bavaria. De acquisitie en exploitatie wordt door het bedrijf gedaan maar aan bezoekers wordt de visie van de abdij gepresenteerd.

We komen te spreken over de focolarebeweging. Een lid van de werkgroep zegt dat zij niet als focolare of namens focolare komt maar dat zij put uit die bron, die de spiritualiteit van *eenheid* heeft. En dat veel mensen dit met haar doen.

Verslag: Elly Lammers